

FANA SPAREBANK

Kvartalsrapport 2017

4. KVARTAL

[FORELØPIG OG UREVIDERT]

Hovedtall Fana Sparebank konsern

(MNOK)

	Året 2017	Året 2016	
Resultatsammendrag i millioner			
Netto renteinntekter	339,4	320,2	
Andre driftsinntekter	138,1	133,1	
Sum inntekter	477,5	453,3	
Sum driftskostnader	215,8	191,0 *)	
Resultat før tap	261,7	262,2	
Tap på utlån og garantier	7,8	10,0	
Resultat før skatt	253,9	252,2	
Skattekostnader	57,1	56,4	
Resultat etter skattekostnad	196,8	195,8	
Totalresultat for perioden	220,8	210,4	
*) Redusert med 35,9 MNOK som følge av endring av pensjonsordning			
Resultatsammendrag i % av GFK			
Netto renteinntekter	1,47	1,51	
Andre driftsinntekter	0,60	0,63	
Sum inntekter	2,07	2,13	
Sum driftskostnader	0,94	0,90	
Resultat før tap	1,13	1,23	
Tap på utlån og garantier	0,03	0,05	
Resultat før skatt	1,10	1,19	
Skattekostnader	0,25	0,27	
Resultat etter skattekostnad	0,85	0,92	
Totalresultat for perioden	0,96	0,99	
Balansetall			
Brutto utlån	20.759	18.672	
Innskudd fra kunder	10.762	10.557	
Forvaltningskapital	24.029	21.990	
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	23.063	21.249	
Nøkkeltall hittil i år			
Utlånsvekst siste 12 mnd	11,2 %	7,4 %	
Innskuddsvekst siste 12 mnd	1,9 %	2,3 %	
Innskuddsdekning	51,8 %	56,5 %	
Kostnadsprosent	1	45,2 %	42,2 %
Kostnadsprosent (ekskl. gevinst /tap finansielle instrumenter)		48,7 %	44,2 %
Egenkapitalavkastning totalresultat etter skatt		11,1 %	11,8 %
Egenkapitalavkastning resultat etter skatt	2	9,9 %	11,0 %
Kapitaldekning i %		19,1 %	18,0 %
Kjernekapitaldekning i %		16,7 %	16,4 %
Ren kjernekapitaldekning i %		15,2 %	14,8 %
LCR		184 %	147,0 %
Leverage ratio		8,7 %	8,5 %

1) Sum driftskostnader i prosent av sum driftsinntekter

2) Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

Kvartalsvis resultatutvikling - isolert (MNOK)	4. kv. 17	3. kv. 17	2. kv. 17	1. kv. 17	4. kv. 16	3. kv. 16	2. kv. 16	1. kv. 16	4. kv. 15	3. kv. 15
Renteinntekter	149,9	148,3	146,6	146,0	144,7	140,9	141,7	141,1	147,2	151,8
Rentekostnader	62,5	62,2	63,1	63,7	62,9	60,7	61,8	63,0	69,4	74,9
Netto renteinntekter	87,5	86,1	83,5	82,3	81,9	80,3	80,0	78,1	77,8	76,9
Utbytte aksjer og egenkapitalbevis	0,0	0,0	14,4	0,1	0,0	0,5	20,8	0,0	0,1	0,0
Provisjonsinntekter og gebyrer	25,5	20,8	25,5	23,8	23,1	24,3	26,7	22,0	25,8	24,2
Provisjonskostnader	-1,7	-1,5	-1,6	-1,6	-1,7	-1,5	-1,5	-1,6	-1,7	-1,8
Netto gevinst/tap finansielle instrumenter	1,0	3,9	5,7	23,4	3,2	18,9	7,9	-8,8	-13,7	-29,1
Andre inntekter	0,4	0,0	0,1	0,0	0,4	0,1	0,1	0,3	-0,8	-0,2
Andre driftsinntekter	25,3	23,1	44,1	45,7	25,0	42,2	53,9	11,9	9,6	-6,8
Sum inntekter	112,7	109,3	127,6	128,0	106,9	122,5	133,9	90,0	87,3	70,2
Personalkostnader	32,9	27,6	30,8	32,0	2,3	27,9	28,8	30,4	36,5	29,5
Administrasjonskostnader	14,6	12,3	15,2	12,6	15,9	13,7	14,9	12,2	14,2	13,3
Ordinære avskrivninger	2,6	2,7	2,6	2,6	2,7	3,4	3,4	3,4	3,5	3,4
Andre kostnader	6,0	7,7	6,6	7,3	8,2	8,2	8,3	7,4	9,6	8,0
Sum driftskostnader	56,0	50,2	55,2	54,4	29,1	53,1	55,4	53,5	63,9	54,1
Resultat før tap	56,7	59,0	72,4	73,5	77,8	69,3	78,5	36,5	23,5	16,0
Tap på utlån og garantier	0,4	3,5	-0,5	4,4	5,7	5,6	0,8	-2,0	11,4	1,6
Resultat før skatt	56,3	55,5	72,8	69,2	72,1	63,7	77,8	38,6	12,0	14,4
Skattekostnad	14,7	13,2	14,6	14,5	16,1	18,9	13,4	8,1	5,4	2,7
Resultat etter skattekostnad	41,5	42,4	58,2	54,7	56,1	44,8	64,4	30,5	6,6	11,7
Totalresultat	46,3	43,5	58,2	72,7	88,3	44,8	46,7	30,5	35,3	29,0

Nøkkel tall - Kvartalsvis Isolert	4. kv. 17	3. kv. 17	2. kv. 17	1. kv. 17	4. kv. 16	3. kv. 16	2. kv. 16	1. kv. 16	4. kv. 15	3. kv. 15
Egenkapitalavkastning (Totalresultat i % av snitt EK)	8,8 %	8,3 %	11,8 %	15,3 %	19,1 %	10,0 %	10,8 %	7,2 %	8,4 %	7,1 %
Egenkapitalavkastning (Resultat etter skatt)	7,9 %	8,3 %	11,8 %	11,5 %	12,1 %	10,0 %	14,9 %	7,2 %	1,6 %	2,8 %
Rentenetto i % av GFK	1,46	1,47	1,46	1,50	1,50	1,49	1,53	1,52	1,51	1,52
Kostn. i % av inntekter	49,7	46,0	43,3	42,5	27,3	43,4	41,3	59,4	73,1	77,1
Kostn. i % av inntekter ekskl. finans.instr.	50,1	47,7	45,3	52,0	28,1	51,3	43,9	54,1	63,2	54,6
Brutto utlån til kunder	20.759	20.181	19.856	19.386	18.672	18.202	17.777	17.426	17.381	17.107
Utlånsvekst i % siste 12 mnd	11,2 %	10,9 %	11,7 %	11,2 %	7,4 %	6,4 %	7,2 %	6,5 %	6,9 %	4,9 %
Innskudd fra kunder	10.762	10.797	11.025	10.565	10.557	10.579	10.810	10.215	10.316	10.060
Innskuddsdekning	51,8	53,5	55,5	54,5	56,5	58,1	60,8	58,6	59,4	58,8
Innskuddsvekst i % siste 12 mnd	1,9 %	2,1 %	2,0 %	3,4 %	2,3 %	5,2 %	7,2 %	5,8 %	6,5 %	5,9 %
Forvaltningskapital	24.029	23.548	23.302	22.545	21.990	21.510	21.460	20.666	20.770	20.343
Gjennomsnitt forvaltningskapital (GFK)	23.838	23.296	22.881	22.286	21.734	21.495	21.076	20.664	20.487	20.105
Vekst forvaltningskap. i % siste 12 mnd	9,3 %	9,5 %	8,6 %	9,1 %	5,9 %	5,7 %	7,1 %	4,4 %	3,8 %	1,3 %
Kapitaldekning	19,1 %	18,3 %	18,1 %	18,5 %	18,0 %	16,8 %	17,2 %	18,1 %	18,0 %	16,9 %
Kjernekapital	16,7 %	15,9 %	15,7 %	16,0 %	16,4 %	15,2 %	15,4 %	16,3 %	16,2 %	15,1 %
Ren kjernekapital	15,2 %	14,3 %	14,2 %	14,4 %	14,8 %	13,5 %	13,7 %	14,5 %	14,5 %	13,4 %

Kvartalsregnskap for og per 4. kvartal 2017

Forvaltningskapitalen i Fana Sparebank passerte 24 milliarder kroner i 4. kvartal 2017. Det er et uttrykk for bankens gode utvikling og vekst både for kvartalet og året under ett. Utlånsveksten er spesielt sterk innen personmarkedet og lån til boligformål. Her er utlånene økt med 385 millioner kroner siste kvartal. Av dette blir en tredjedel generert gjennom bankens heldigitale Nettlånsløsning. Med en utlånsvekst på 13,0 prosent siste 12 måneder i dette segmentet, representerer det en ytterligere styrking av bankens markedsandel.

Netto renteinntekter utgjør 87,5 millioner kroner, en økning 6,8 prosent målt mot samme periode i fjor. Kostnadsutviklingen er spesielt god for kvartalet. Sum ordinære driftskostnader på 56 millioner kroner er 9 millioner lavere enn i samme periode i 2016.

Resultat før tap utgjorde 56,7 millioner kroner i 4. kvartal og 261,7 millioner kroner hittil i år. Resultat før skatt ble 56,3 millioner kroner for kvartalet, og totalresultatet utgjorde 46,3 millioner kroner.

Egenkapitalavkastningen utgjorde 9,9 prosent per 4. kvartal. Tilsvarende tall basert på totalresultatet er 11,1 prosent.

Fana Sparebank har 15,2 prosent i ren kjernekapital inkludert perioderesultatet ved utgangen av kvartalet. Konsernet er tilfredsstillende kapitalisert, og oppfyller alle regulatoriske kapitalkrav.

Resultatutvikling

Fana Sparebanks rentenetto utgjorde 87,5 MNOK i 4. kvartal (81,9). Det representerer en økning på 5,6 MNOK eller 6,8 prosent fra tilsvarende periode i 2016. Rentenettoen utgjør 1,46 i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Kjernevirksomheten utvikler seg positivt. Det er lave tapsavsetninger, hvilket uttrykker at utlånsporteføljen holder god kvalitet.

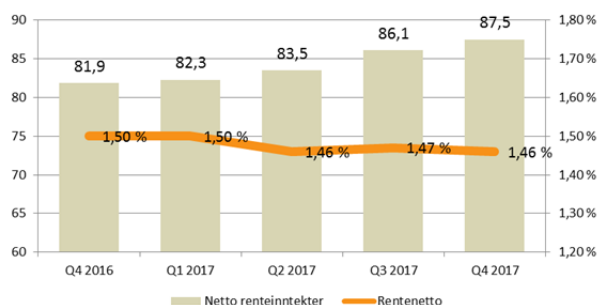

Fig. 1. Netto renteinntekter i absolutte tall og i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Konsernet oppnådde et resultat før skatt på 56,3 MNOK i 4. kvartal 2017 (72,1). Resultat etter skattekostnader utgjorde 41,5 MNOK (56,1). Totalresultatet etter skatt var 46,3 MNOK (88,3).

Egenkapitalavkastningen for kvartalet utgjorde 7,9% mens den for året 2017 utgjorde 9,9% basert på resultat etter skatt og 11,1% for totalresultatet.

For 2017 er resultatet før skatt 253,9 MNOK (252,2). Resultat etter skattekostnader utgjorde 196,8 MNOK (195,8) og totalresultatet 220,8 MNOK (210,4).

Nettorente og andre inntekter

Banken opprettholder en tilfredsstillende rentenetto. Rentenetto i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør 1,46% for kvartalet. Det er på nivå med foregående kvartal (1,47%) og 2. kvartal (1,46%), men noe svakere målt mot tilsvarende periode i fjor (1,50%).

Netto provisjonsinntekter og -gebyrer beløp seg til 23,8 MNOK i 4. kvartal mot 21,4 i tilsvarende kvartal i fjor.

Finansielle instrumenter

Netto bidrag fra finansielle instrumenter var 1,0 MNOK (3,0) for kvartalet.

Finansielle instrumenter MNOK	2017		2016	
	Q4	YTD	Q4	YTD
Gevinst/(tap) på sert. og oblig.	-1,0	10,2	-2,1	15,2
Gev./((tap) på obligasjonsfond	-	6,1	1,9	1,1
Gevinst/(tap) på aksjer	0,2	13,5	2,9	6,5
Gevinst/(tap) andre fin. Instr.	1,8	4,1	0,3	-1,6
Netto gevinst/(tap) fin. Instr.	1,0	33,9	3,0	21,2

Resultatet representerer en moderat utvikling for den samlede porteføljen av finansielle instrumenter. Eksponeringen i obligasjonsfond er redusert i 4. kvartal. Det er ellers mindre verdiendringer i bankens eksponering av finansielle instrumenter. For året under ett har bidraget fra finansielle instrumenter vært spesielt godt. Det har sammenheng med en god kombinasjon av verdøkning på obligasjonsporteføljen og salg av aksjer.

Verdipapirporteføljen består i det alt vesentlige av obligasjoner av høy kredittkvalitet, herunder statscertifikater, kommunelån og obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som holdes i bankens likviditetsportefølje (LCR). I tillegg plasseres deler av likviditetsbufferen i obligasjoner utstedt av banker. I bankens kapitalforvaltning brukes også eksternt forvaltning i form av plassering i obligasjonsfond. Beholdningene av rentebærende verdipapirer er hovedsakelig av langsiktige karakter.

Driftskostnader

Driftskostnadene for 4. kvartal utgjorde 56,0 MNOK. Tilsvarende tall for 2016 var 65 MNOK, korrigert for tilbakeføring av 35,9 MNOK som følge av utviklingen av tidligere pensjonsordning. Driftskostnadene er dermed redusert med 9 MNOK eller 13,8% sammenlignet med fjoråret. Personalkostnadene utgjør 32,9 MNOK, hvilket er 5,3 MNOK lavere enn for tilsvarende kvartal i fjor, 38,2 MNOK.

Konsernet Fana Sparebank består av morbanken og de heleide datterselskapene Fana Sparebank Boligkreditt AS og Fana Sparebank Eiendom AS. Hovedkontoret til morbanken og datterselskapene er lokalisert på Nesttun i Bergen.
Alle kommentarer og tall refererer til konsernet med mindre det eksplisitt er oppgitt for morbanken. Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i 2016. Kvartalsregnskapet pr. 4. kvartal 2017 er ikke revidert.

Effekten av finansskatten som ble innført i 2017 utgjør 1,1 MNOK i kvartalet, og 4,2 MNOK for året under ett. Øvrige driftskostnader er redusert med 3,6 MNOK. Kostnadsprosenten utgjorde 49,7% (27,3%) i 4. kvartal. Når finansielle instrumenter ekskluderes, ble kostnadsprosenten 50,1% for kvartalet (28,1%).

Kostnadsprosent	2016		2017	
	Q4	YTD	Q4	YTD
Kostnadsprosent	27,3 %	42,2 %	49,7 %	45,2 %
- justert for engangsposter	61,0 %	52,0 %	49,7 %	46,0 %
Kostnadsprosent ekskl. fin.instr.	28,1 %	44,2 %	50,1 %	48,7 %
- justert for engangsposter	62,7 %	54,6 %	50,1 %	48,7 %

Tab. 2. Kostnadsprosenten ekskl. finansielle instrumenter og justert for engangsposter gir det beste uttrykket for utviklingen i kjernevirksomheten.

Tap og nedskrivninger

Konsernets har tap på utlån og garantier på totalt 0,4 MNOK i 4. kvartal (5,7 MNOK). Det inkluderer reduserte gruppenedskrivninger med 1,7 MNOK. Endring i nye individuelle nedskrivninger for 4. kvartal 2017 utgjør 2,1 MNOK (1,9 MNOK). Tapsnivåene er lave, og uttrykker god kvalitet i utlånsporteføljen.

Resultat

Resultat etter skatt for 4. kvartal var 41,5 MNOK (56,1). Dette gav en annualisert egenkapitalavkastning på 7,9% for kvartalet, mot 12,1% i tilsvarende periode i 2017. I 4. kvartal i fjor var gevinster fra finansielle instrumenter 3,2 MNOK høyere. Konsernets totalresultat for kvartalet var 46,3 MNOK (88,3), hvilket gav en annualisert egenkapitalavkastning på 11,1% for kvartalet mot 19,1% i 2016. Den annualisert egenkapitalavkastning er lik som for resultat etter skatt.

Differansen mellom totalresultatet og resultat etter skatt skriver seg hovedsakelig fra 1. kvartal 2017, og er påvirket av verdiendring i bankens eierskap i Frende og Brage Finans AS, samt omklassifisering ved salg av Eiendomskreditt AS.

Balansen

Konsernets forvaltningskapital var 24,0 MRDNOK ved utgangen av 2017. Det representerer en økning på 481 MNOK i 4. kvartal og 2.039 MNOK i 2017. Utlån er den primære driveren for veksten i forvaltningskapital.

Utlån

Brutto utlån til kunder utgjorde 20,8 MRDNOK ved utgangen av året. Det inkluderer 7,1 MRDNOK som er overført til bankens heleide datterselskap Fana Sparebank Boligkreditt AS. Utlånsveksten har vært positiv siste kvartal og for siste 12-månedersperiode. For 4. kvartal alene er utlånene økt med 580 MNOK, eller 2,9%. Forretningsområde privatmarked (PM) økte sine utlån med 2,6% siste kvartal, mens bedriftsmarked (BM) økte sine utlån med 3,8%. Utlån til BM representerer 25% av konsernets samlede utlånsmasse.

Utlånsutvikling

	Siste 12 mnd	Siste kvartal
Utlån totalt	11,1 %	2,9 %
Privatmarked (PM)	13,0 %	2,6 %
Bedriftsmarked (BM)	6,3 %	3,8 %

Siste 12 måneder har utlånene økt med 11,1% (7,4%). Innen PM økte utlånene med 13%, mens BM har hatt en utlånsøkning på 6,3%. Utlånsveksten både for PM og BM underbygges av høyt aktivitetsnivå og god tilgang på nye kunder.

Fana Sparebank har fått 1.697 nye kunder i 2017. Til sammenligning registrert banken 1.154 nye kunder i 2016. De nye kundene som er kommet til i 2017 representerer økt aktivitet og utlånsvolum.

Nettlån

Fana Sparebanks nye nettlånsløsning resulterte i 136 MNOK i nye, utbetalte boliglån i 4. kvartal. Samlet utlånsvolum siden oppstarten i mai utgjør 371 MNOK. Nettlån har fått en meget positiv mottagelse, og har tilført banken kunder utenom kjernemarkedsområdet. Kundene betjenes gjennom våre digitale kanaler.

Innskudd

Innskudd fra kunder utgjorde 10,8 MRDNOK (10,6) ved utgangen av 4. kvartal. Innskuddene er reduserte med 35 MNOK (-0,3%) siste kvartal. Siste 12 måneder har det imidlertid vært en vekst på 205 MNOK, hvilket utgjør 1,9% (2,3%).

Innskuddsutvikling

	Siste 12 mnd	Siste kvartal
Innskudd totalt	1,9 %	-0,3 %
Privatmarked (PM)	4,7 %	-0,1 %
Bedriftsmarked (BM)	-9,9 %	-1,1 %
Kapitalmarked (KM)	11,1 %	-7,8 %

Konsernets innskuddsdekning er 51,8%, mot 53,5% i foregående kvartal. Finansieringen av utlånsveksten ut over publikumsinnskuddene blir dekket av utstedelse av obligasjoner med lange løpetider.

Funding

Veksten i utlån siste 12 måneder er finansiert med midler fra pengemarkedet. Volumet av utstedte obligasjoner er økt med 1.712 MNOK over de siste 12 måneder. Konsernets pengemarkedsfinansiering skjer både gjennom utstedelser av OMF fra Fana Sparebank Boligkreditt AS og ordinære obligasjonslån og sertifikater.

Utviklingen i kredittpåslag for bankens funding har vært positiv for de siste tolv månedene sett under ett. Gjennom årets tre første kvartaler har utviklingen vært positiv. Kredittpåslaget for alle de aktuelle pengemarkedslånene er redusert. Kredittpåslag påvirker bankenes innlånskostnader så vel som markedsverdien på beholdninger av rentebærende verdipapirer. Nedgangen i kredittpåslaget påvirker bankens resultater positivt gjennom lavere fundingkostnader og økt markedsverdi av obligasjonsporteføljen som holdes for å dekke bankens likviditetsbehov.

Porteføljekvalitet

Per 31.12.2017 utgjør konsernets individuelle nedskrivninger på utlån og garantier 26,4 MNOK, en økning på 1,6 MNOK fra forrige kvartal. I prosent av brutto utlån utgjør individuelle nedskrivninger 0,13% (0,16%). Nedskrivning på grupper av utlån og garantier utgjør 39,2 MNOK ved utgangen av perioden, en reduksjon på 1,9 MNOK siste kvartal. I prosent av brutto utlån utgjør nedskrivningene på grupper av utlån og garantier 0,19% (0,18%). Gruppenedskrivninger er et estimat, og reduksjon i gruppenedskrivningene siste kvartal er primært et resultat av redusert misligholdssannsynlighet for BM.

Brutto misligholdte engasjement utgjør 95,0 MNOK, eller 0,5% av brutto utlån. Dette er en økning på 4,7 MNOK gjennom kvartalet. Over det siste året er brutto mislighold økt med 14,4 MNOK. Ved utgangen av kvartalet har banken samlet sett nedskrivninger på 15,4 MNOK knyttet til misligholdte engasjement.

Konsernet har tapsutsatte engasjement på 79,6 MNOK per 31.12.2017. Dette representerer en økning på 16,1 MNOK siste kvartal. Totalt er det foretatt individuelle nedskrivninger på 11,7 MNOK på tapsutsatte engasjement. Det er en økning på 3,5 MNOK siste kvartalet.

Styret er tilfreds med kvaliteten i utlånsporteføljen, og er av den oppfatning at nedskrivningene som er foretatt er tilstrekkelig for å møte forventede tap per 31.12.2017. Konsernets tap på utlån vurderes fortsatt til å være på et lavt nivå.

Fra 1.1.2018 vil Fana Sparebank bokføre tapsnedskrivninger etter IFRS 9. Endringen innebærer at man går fra en modell basert på objektive bevis for verdifall (IAS39) til at det skal settes av forventet tap på hele utlånsporteføljen. Samlede nedskrivninger på utlån og garantier pr. 1.1.2018 vil avvike marginalt fra samlede nedskrivninger pr. 31.12.2017.

LCR

LCR og Leverage ratio	2016	2017			
	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
LCR konsern	103 %	128 %	181 %	209 %	184 %
LCR morbank	86 %	105 %	146 %	154 %	142 %
Leverage ratio	8,5 %	8,4 %	8,1 %	8,1 %	8,7 %

Banken måler og rapporterer LCR (Liquidity Coverage Ratio), for morbanken, boligkreditselskapet og konsernet hver for seg. Ved utgangen av 4. kvartal 2017 utgjorde LCR på konsernbasis 184%, 142% for morbanken og 1.013% for boligkreditselskapet. Myndighetskravet har vært 80% i 2017, og økte til 100% fra årsskiftet 2018. Leverage ratio er beregnet til 8,7%.

Rating

Fana Sparebanks rating hos Moody's Investors Service ble i september bekreftet opprettholdt på A3 med *stable outlook*. Utstedte OMF fra Fana Sparebank Boligkreditselskap har uendret rating Aaa. Offisiell rating er et viktig bidrag for å sikre konsernet finansiering på konkurransedyktige vilkår.

Egenkapital

Fana Sparebank konsern har en risikovektet kapitaldekning på 19,1% ved utgangen av kvartalet. Kjernekapitaldekningen er 16,7%, hvorav ren kjernekapital er 15,2%. Konsernets kapitaltall inkluderer rapportering av soliditet for eierforetak i samarbeidende grupper.

Konsernet oppfyller alle lovpålagte kapitalkrav med tilfredsstillende margin.

Kapitalforhold (konsern) *Tallene for Q4 inkl. årsresultat	2016	2017			
	Q4*	Q1	Q2	Q3	Q4
Kapitaldekning	18,0 %	18,5 %	18,1 %	18,3 %	19,1 %
Kjernekapitaldekning	16,4 %	16,0 %	15,7 %	15,9 %	16,7 %
Ren kjernekapital	14,8 %	14,4 %	14,2 %	14,3 %	15,2 %
Ren kjernekapital inkl. res. hiå	14,8 %	14,9 %	15,1 %	15,6 %	15,2 %

Ansvarlig kapital

Bankens generalforsamling har gitt styret fullmakt til å styrke bankens kapitaldekning ytterligere ved behov. Fullmaktene omfatter å utstede inntil 200 MNOK både i ansvarlige lån (T2) og hybridkapital tellende som annen kjernekapital (T1).

Pilar 2

Finanstilsynet har gjort kjent at Fana Sparebank skal ha kapital utover minstekrav og bufferkrav tilsvarende 2,5 prosent av beregningsgrunnlaget (pilar 2-krav) for risikoer som foretaket er utsatt for og som ikke, eller bare delvis, er dekket i minstekravet i pilar 1. Pilar 2-kravet skal dekkes av ren kjernekapital. Finanstilsynets krav fikk virkning fra 30. juni 2017. Samlet krav til ren kjernekapital er minimum 14,5% med virkning fra slutten av 2017.

Digitalisering og kundekommunikasjon

Endringstakten i den digitale utviklingen går stadig raskere, og kundene forventer økt tilgjengelighet og enkle, fremtidsrettede banktjenester. Økt grad av selvbetjening og transparens stiller høye krav til at løsninger og tjenester er individuelt tilpasset til den enkeltes behov og preferanser.

Fana Sparebank arbeider målrettet og aktivt for å utvikle og innføre løsninger som gjør bankhverdagen enklere for våre kunder. Samtidig tilbyr vi personlig rådgivning og service i den kanalen kunden foretrekker. Dette fremkommer også i vår løsning for møteavtaler, der kunden selv setter opp møte med oss gjennom digitale kanaler. Kunden velger møteform, det være seg telefon, nettmøte eller fysisk møte ved et av kontorene.

Vipps

Fana Sparebank er blant de over 100 bankene som inngikk samarbeid og eierskap i Vipps. Bankens eierskap blir utøvet gjennom et eget selskap, Balder AS, som samler Frendebankenes interesser. Balder AS eier 12% av Vipps, og Fana Sparebank har en eierandel på 4,4% av selskapet.

Årets kundesenter

I april ble Fana Sparebanks kundesenter kåret til Norges beste Kundesenter innenfor kategorien bank. Banken vant konkurransen med klar margin. Kåringen er et godt uttrykk for den store innsatsen som legges ned i Fana Sparebank på svært mange områder, og som styrker kundeopplevelsen.

Sosiale medier

Bankens aktive bruk av sosiale medier og interaktive kanaler de siste årene, blant annet med *chat*, er raskt økende. Det er vekst i alle kanaler; Facebook, Instagram, Twitter og LinkedIn.

Andre forhold

Organisasjon - ansatte

I Fana Sparebank var det 129 ansatte i konsernet ved utgangen av 2017 (142). Dette utgjorde 127 årsverk (138). Morbanken hadde 103 ansatte (114) og 101 årsverk (110).

Det stilles spesielt store krav til organisasjonen i perioder med omstilling og endring. Hensynet til arbeidsmiljø og bankens ansatte blir underlagt særlig oppmerksomhet. Sykefraværet er på generelt grunnlag redusert i den senere tid, og utgjorde 2,6% i 4. kvartal mot 2,2% i foregående kvartal. Tallene gir uttrykk for en positiv utvikling, og at banken lykkes med sin satsning innenfor HMS. Det ble i 3. kvartal gjennomført en lederevaluering blant medarbeiderne som bekreftet det gode arbeidsmiljøet.

Datterselskap og eierinteresser

Fana Sparebank Eiendom AS

Boligprisene i Bergen falt med 6% i 2017. Det har resultert i noe lavere inntjening pr. omsatte eiendom. I tillegg var det i totalmarkedet et fall på 2% i antall solgte enheter. Utviklingen i boligmarkedet er preget av flere forhold. Myndighetenes tiltak for å stramme inn på utlånsveksten virker dempende. Publikum er påvirket av prisnedgangen, med lavere etterspørsel som resultat. Befolkningsveksten er lavere enn forventet, og det tar tid for at påbegynt boligutbygging blir justert. Det medfører et overskudd av nye, usolgte enheter.

I 4. kvartal 2017 har Fana Sparebank Eiendom solgt 153 eiendommer til en markedsverdi på ca. 580 MNOK. Selskapet har 26 ansatte, hvorav 11 boligmeglere, 4 prosjektmeglere og 1 næringsmegler. Selskapet deler kontorer med banken ved hovedkontoret på Nesttun, Åsane, Kaigaten og Straume.

Eierinteresser

Fana Sparebank har strategisk viktige eierandeler i produkt- og tjenesteleverandører. Banken mottar provisjoner fra salg, og bygger opp verdier gjennom eierskapet over tid. På sikt vil mottatt utbytte synliggjøre den løpende verdiskapningen.

Selskapene konsolideres ikke i bankens regnskaper. Bankens samlede andel av de tre selskaperes resultater i 4. kvartal 2017 utgjorde 10,1 MNOK og 32,9 hittil i år. Det representerte en beregnet effekt på egenkapitalavkastningen i Fana Sparebank på 1,6 %-poeng annualisert.

Frende Forsikring

Frende Forsikring omfatter både skade- og livsforsikring, og eies av 15 frittstående sparebanker. Fana Sparebanks eierandel er 11%. Banken selger skade- og livsforsikringsprodukter fra Frende, og mottar salgsbaserte provisjoner.

Banken mottok og inntektsførte 13,3 MNOK i utbytte fra Frende i 2. kvartal 2017 (8,8 MNOK).

Brage Finans

Brage Finans leverer leasing og salgspantlån, og eies av 12 frittstående sparebanker. Fana Sparebank har en eierandel på 11,15%. I tillegg til eierskapet, deltar Fana Sparebank i flere syndikerte lån til Brage Finans.

Brage Finans har i 2017 åpnet for to nye satsningsområder, forbrukslån og bilfinansiering hos bilforhandlere. Begge områdene forventes å styrke Brage Finans' posisjon som finansieringsselskap.

Banken selger finansieringstjenester gjennom Brage Finans, og mottar provisjoner basert på porteføljens volum.

Norne Securities

Norne Securities er et fullverdig verdipapirforetak som leverer tjenester innen verdipapirhandel og Corporate Finance. Norne Securities er bankens samarbeidspartner for levering av selvbetjente aksjehandelsløsninger til kunder.

Gjennom Norne Securities leverer banken rentebytteavtaler (swapavtaler) til bedriftskunder som ønsker å sikre utlånsrenten for kortere eller lengre perioder.

Fana Sparebank leverer fonds- og aksjehandelsløsninger for bankens kunder gjennom Norne Securities. Aksjesparekonto ble lansert i 4. kvartal 2017, til like med Individuell Pensjonsparing, IPS. Løsningene er tilgjengelige på alle digitale plattformer, herunder i Mobilbanken. Gjennom fondsportalen tilbyr banken et bredt spekter av fond fra ledende forvaltere.

Utsiktene fremover

Bankens målrettede satsning innen digitale tjenester er viktig forutsetning for å kunne tilby kundene attraktive og fremtidsrettede løsninger.

Nettlån, den selvbetjente boliglånstjenesten som ble lansert i mai, er et ledd i bankens satsning på gode, kunderettede digitale tjenester. Styret vurderer Fana Sparebanks fokus på digitalisering, og de utfordringene det innebærer, som godt og målrettet, og at banken vil møte kunders behov for digitale tjenester i fremtiden.

Veksten i norsk økonomi utvikler seg i positiv retning, om enn relativt svakt i 2017. Det er gitt uttrykk for noe høyere vekstforventninger i 2018 og 2019, karakterisert ved moderat oppsving. Arbeidsløsheten er synkende. Styret legger derfor til grunn at forutsetningene for at den generelle, gode trenden for bankens utvikling fortsatt er til stede.

Sesongjusterte boligpriser viste i desember fortsatt nedgang. Priskorreksjonen for bolig innenfor bankens hovedmarkedsområde utgjør 6 prosent det siste året. Flere, sammenfallende faktorer medvirker til korreksjonene i boligprisene. Det legges til grunn at nedgangen i boligprisene kan fortsette i 2018, selv om det ved inngangen til året er kommet signaler på en stabilisering av prisnivået. Prisutviklingen ansees isolert sett ikke å ha store konsekvenser. Fra bankens side følges markedsutviklingen nøye. Offentlige undersøkelser viser at mange låntagere anser sin evne til å tåle renteøkninger som svak. Kombinasjonen av høyt privat forbruk og lav sparing kan på sikt skape problemer for betjeningsevne dersom renten skulle øke i vesentlig grad. Banken er imidlertid godt posisjonert til å håndtere dette både for den eksisterende utlånsporteføljen og i forbindelse med fortsatt utlånsvekst.

Med svekkelser i boligprisene forventes at både gjeldsvekst og gjeldsgrad vil kunne avta, blant annet gjennom endret kundedadferd. For Fana Sparebanks del øker utlånsveksten, spesielt til personkundemarkedet. Dette skjer innenfor betryggende kreditttrammer og ved at banken har et netto tilfang av nye kunder.

Det er ikke gjort observasjoner som skulle tilsi at tapene i bankens utlånsportefølje blir vesentlig høyere fremover.

Fana Sparebank dekker gjeldende kapitalkrav med dagens aktivitetsnivå. Kapitalsituasjonen danner et godt utgangspunkt for videre utvikling og vekst.

Nesttun 7. februar 2018

Nils Magne Fjereide
styrets leder

Peter Frølich
styrets nestleder

Kjerstin Fyllingen

Hanne Magnussen
repr. for ansatte

Linn Cecilie Moholt

Arnt Hugo Knudsen
repr. for ansatte

RESULTATREGNSKAP
(MNOK)

Morbank					Konsern				
4. kv. 2016	4. kv. 2017	Året 2016	Året 2017	Note	Året 2017	Året 2016	4. kv. 2017	4. kv. 2016	
105,0	107,6	413,5	425,7		590,9	568,5	149,9	144,7	
39,5	41,4	162,7	162,0		251,5	248,3	62,5	62,9	
65,5	66,2	250,8	263,6		339,4	320,2	87,5	81,9	
0,0	0,0	25,5	16,8		14,5	21,4	0,0	0,0	
16,3	21,6	64,6	72,9		95,7	96,1	25,5	23,1	
-1,7	-1,7	-6,4	-6,4		-6,4	-6,4	-1,7	-1,7	
3,4	1,7	29,2	36,4	8	33,9	21,2	1,0	3,2	
122,0	0,9	3,1	2,8		0,4	0,8	0,4	0,4	
18,7	22,6	116,0	122,6		138,1	133,1	25,3	25,0	
84,1	88,8	366,8	386,2		477,5	453,3	112,7	106,9	
-4,5	26,0	63,5	99,0		123,2	89,5	32,9	2,3	
12,8	11,6	45,3	43,6		54,7	56,7	14,6	15,9	
2,5	2,4	11,9	9,6		10,4	12,8	2,6	2,7	
7,3	5,8	28,0	23,6		27,6	32,1	6,0	8,2	
18,0	45,7	148,7	175,8		215,8	191,0	56,0	29,1	
66,1	43,1	218,2	210,4		261,7	262,2	56,7	77,8	
6,8	1,4	9,8	6,8	3, 4	7,8	10,0	0,4	5,7	
59,3	41,7	208,4	203,6		253,9	252,2	56,3	72,1	
12,8	11,2	42,7	44,4		57,1	56,4	14,7	16,1	
46,5	30,5	165,7	159,1		196,8	195,8	41,5	56,1	

Totalresultat

46,5	30,5	165,7	159,1	Resultat for perioden	196,8	195,8	41,5	56,1
8,9	0,4	-4,6	0,4	Estimatavvik pensjoner	0,4	-4,6	0,4	8,9
-2,2	-0,1	1,1	-0,1	Skatteeffekt estimatavvik pensjoner	-0,1	1,0	-0,1	-2,4
6,7	0,3	-3,4	0,3	Sum øvrige resultatposter som ikke vil bli reklassifisert til resultatet	0,3	-3,6	0,3	6,5
25,7	4,4	18,2	23,7	Endring fin.eiendeler tilgjengelig for salg	23,7	18,2	4,4	25,7
25,7	4,4	18,2	23,7	Sum øvrige resultatposter som senere kan bli reklassifisert til resultatet	23,7	18,2	4,4	25,7
32,4	4,8	14,8	24,0	Andre inntekter og kostnader	24,0	14,6	4,8	32,3
78,9	35,2	180,5	183,1	Totalresultat for perioden	220,8	210,4	46,3	88,3

BALANSE
(MNOK)

Morbank			Konsern		
31.12.16	31.12.17	EIENDELER	Note	31.12.17	31.12.16
71,7	75,3	Kontanter, innskudd i N.B.		75,3	71,7
865,8	867,2	Utlån til kredittinstitusjoner		380,6	281,6
12.055,9	13.510,5	Brutto utlån til kunder	5	20.759,1	18.672,1
-29,9	-26,4	- nedskrivninger på individuelle utlån	3	-26,4	-29,9
-30,2	-34,2	- nedskrivninger på grupper av utlån	3	-39,2	-34,1
11.995,7	13.449,9	Netto utlån til kunder		20.693,5	18.608,0
14,5	10,4	Finansielle derivater	6	10,4	14,5
2.399,7	2.267,3	Rentebærende verdipapirer		2.357,5	2.500,0
381,0	370,8	Aksjer og egenkapitalbevis		370,8	381,0
260,0	260,0	Aksjer i datterselskaper		0,0	0,0
0,0	0,0	Utsatt skattefordel		0,0	0,0
10,3	7,1	Immatrielle eiendeler		8,1	10,8
69,2	73,0	Varige driftsmidler		73,5	69,5
30,5	33,4	Andre eiendeler		33,4	30,5
6,4	11,2	Forskuddsbet. Kostnader		25,7	22,3
16.104,8	17.425,7	SUM EIENDELER		24.028,9	21.989,8
31.12.16	31.12.17	GJELD OG EGENKAPITAL		31.12.17	31.12.16
241,6	38,3	Gjeld til kredittinstitusjoner		18,4	226,2
10.558,5	10.763,3	Innskudd fra kunder		10.761,9	10.556,6
3.126,3	4.151,3	Gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer	9	10.489,7	8.778,2
25,6	30,3	Finansielle derivater	7	30,3	25,6
21,3	22,5	Annen gjeld		25,9	24,7
22,6	17,5	Pål. kostnader og forsk. betalte inntekter		21,2	27,3
30,6	38,8	Betalbar skatt		51,5	44,1
3,2	9,0	Utsatt skatt		8,9	03,2
15,9	16,2	Avsetninger og pensjonsforpliktelse		16,2	15,9
399,6	499,7	Ansvarlig lånekapital	9	499,7	399,6
14.445,2	15.586,8	SUM GJELD		21.923,6	20.101,5
1.522,1	1.651,6	Sparebankens fond		1.918,0	1750,9
9,6	35,6	Gavefond		35,6	9,6
127,9	151,6	Verdiendring aksjer tilgjengelig for salg		151,6	127,9
1.659,6	1.838,9	SUM EGENKAPITAL		2.105,2	1.888,3
16.104,8	17.425,7	SUM GJELD OG EGENKAPITAL		24.028,9	21.989,8

Endringer i egenkapitalen (MNOK)

MORBANK

Morbank	Spare- bankens fond	Gavefond	Verdiendr. aksjer tilgj. for salg	Sum
Egenkapital pr 31.12.15	1.364,9	7,4	109,7	1.482,0
Gavefond vedtatt generalforsamling	-5,0	5,0		0,0
Belastet gavefondet		-2,8		-2,8
Resultat for perioden	165,7			165,7
Utvidet resultat	-3,4		18,2	14,8
Egenkapital pr 31.12.16	1.522,1	9,6	127,9	1.659,6
Gavefond vedtatt generalforsamling	-30,0	30,0		0,0
Belastet gavefondet		-3,9		-3,9
Resultat for perioden	159,5			159,5
Andre inntekter og kostnader			23,7	23,7
Egenkapital pr 31.12.17	1.651,6	35,6	151,6	1.838,9

KONSERN

	Spare- bankens fond	Gavefond	Verdiendr. aksjer tilgj. for salg	Min.int.	Sum
Egenkapital pr 31.12.15	1.563,7	7,4	109,7	1,3	1.682,1
Gavefond vedtatt generalforsamling	-5,0	5,0			0,0
Belastet gavefondet		-2,8			-2,8
Tilbakebetalt egenkapital minoritet				-1,3	-1,3
Resultat for perioden	195,8				195,8
Utvidet resultat	-3,6		18,2		14,6
Egenkapital pr 31.12.16	1.750,8	9,6	127,9	0,0	1.888,3
Gavefond vedtatt generalforsamling	-30,0	30,0			0,0
Belastet gavefondet		-3,9			-3,9
Resultat for perioden	197,1				197,1
Andre inntekter og kostnader			23,7		23,7
Egenkapital pr 31.12.17	1.918,0	35,7	151,6	0,0	2.105,2

KONTANTSTRØMOPPSTILLING
(MNOK)

MORBANK
KONSERN

	31.12.17	31.12.16	31.12.17	31.12.16
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Rente- og provisjonsinnbetalinger fra kunder	442,9	423,3	588,1	562,9
Netto inn-/utbetalinger av lån til kunder	-1.448,2	-481,6	-2.080,5	-1.375,9
Renteutbetalinger til kunder	-75,8	-88,8	-75,8	-88,8
Netto inn-/utbetalinger av innskudd fra kunder	146,2	287,5	146,6	298,4
Renteinnbetalinger sentralbanken	0,3	0,2	0,3	0,2
Netto inn/utbetalinger på utlån til/fra kredittinst.	5,0	-60,9	-97,1	64,2
Innbetaling av utbytte	1,2	0,5	1,2	0,5
Utbetalt ved investering aksjer holdt for omsetning	-2,1	-2,9	-2,1	-2,9
Innbetalt ved salg aksjer holdt for omsetning	0,0	7,5	0,0	7,5
Utbetalinger drift	-189,7	-185,2	-216,2	-227,6
Utbetalinger skatter	-30,4	-23,3	-56,2	-42,3
Øvrige inntekter	1,0	1,5	42,8	46,4
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	-1.149,7	-122,1	-1.748,9	-757,3
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
Utbetalt ved investering i aksjer tilgjengelig for salg	-15,3	-22,5	-15,3	-22,5
Innbetalt ved salg investering aksjer tilgj. for salg	64,7	0,0	64,7	0,0
Utbetaling salg aksjepost i datterselskaper	0,0	14,1	0,0	5,6
Utbytte aksjer	15,7	24,9	13,3	20,8
Kjøp av varige driftsmidler	-10,6	-2,2	-12,1	-2,3
Salg av varige driftsmidler	0,4		0,4	0,0
Netto inn-/utbetalinger ved oms. av rentebærende vp	151,5	77,1	161,5	76,7
Renteinnt. sertifikater/obl. plasseringer	36,1	46,3	37,2	47,5
Øvrige inntekter fra investeringsaktiviteter	2,8	3,1	0,4	0,8
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	245,3	140,9	250,2	125,3
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
Opptak annen langsiktig gjeld	0,0	7,5	0,0	7,5
Utbet. ved tilbakebet. av annen langsiktig gjeld	-150,0		-150,0	0,0
Opptak av sertifikater og obl.gjeld	1.649,2	1.548,7	3.167,4	3.019,5
Utbet. ved tilbakebet. av sertifikater og obl.gjeld	-617,8	-1.524,2	-1.453,1	-2.261,5
Rentebetalinger på finansaktiviteter	-53,1	-36,2	-141,6	-119,0
Opptak av ansvarlig lånekapital	99,7	0,0	99,7	0,0
Rentebetalinger på ansvarlig kapital	-16,1	-14,8	-16,1	-14,8
Gavefond	-3,9	-2,8	-3,9	-2,8
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	908,1	-21,9	1.502,4	628,9
Netto kontantstrøm for perioden	3,7	-3,1	3,7	-3,1
Netto endring i kontanter:				
Beholdning av kontanter ved periodens begynnelse	71,7	74,8	71,7	74,8
Beholdning av kontanter ved periodens slutt	75,3	71,7	75,3	71,7
Netto endring i kontanter	3,7	-3,1	3,7	-3,1

Noter til regnskapet

(MNOK)

Note 1 Regnskapsprinsipper

Kvartalsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med IFRS og IAS 34 Interim Financial Reporting, og er utarbeidet etter de samme regnskapsprinsippene og med samme beregningsmetoder som i siste årsregnskap.

Fra 1.1.2018 erstattes IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling med IFRS 9 Finansielle instrumenter. Sistnevnte omhandler innregning, klassifisering, måling og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser.

I tråd med IFRS 9 lager Fana Sparebank åpningsbalanse 1.1.2018 som om banken alltid har anvendt de nye prinsippene. Fana Sparebank vil derfor ikke omarbeide sammenligningstallene i regnskapet for 2018. Effekten av nye prinsipper i åpningsbalansen for 2018 føres mot egenkapitalen.

Klassifisering og måling

IFRS 9 vil blant annet medføre nye prinsipper for klassifisering og måling. Målekategoriene for finansielle eiendeler i IAS 39 (virkelig verdi over resultat, tilgjengelig for salg, hold til forfall og amortisert kost) har blitt erstattet av følgende tre kategorier i IFRS 9

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over resultat
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultatregnskap

Tapsnedskrivning på utlån vurdert til amortisert kost

Etter IAS 39 skal nedskrivninger for tap bare finne sted når det er objektive bevis for at en taphendelse har inntruffet. Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kreditttap. Modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder både for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost og til virkelig verdi med verdiendringer ført over utvidet resultatregnskap. I tillegg er lånetilsagn og garantiforpliktelser omfattet av nedskrivningsmodellen.

Måling av avsetning for forventet tap avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden opprinnelig innregning. Ved førstegangsinnregning og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangsinnregning, skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden.

Beskrivelse av nedskrivningsmodell og modellberegning

Fana Sparebank har utarbeidet en rutine for månedlig beregning av tap som blant annet bygger på data fra bankens datavarehus som har historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen.

I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre steg basert på misligholdssannsynlighet på innregningstidspunktet sammenlignet med misligholdssannsynligheten på rapporteringstidspunktet. Gruppering av engasjement påvirkes også av mislighold over 30 dager og betalingslettelse. Tildeling til steg 1, 2 eller 3 gjøres for det enkelte lån.

Basert på inndeling av engasjement i de tre stegene samt anvendelse av fremadskuende misligholdssannsynligheter, sikkerhetsverdier og eksponering, beregnes forventet tap i nedskrivningsmodellen. Tap det enkelte år beregnes ved å multiplisere misligholdssannsynlighet, tap gitt mislighold og eksponering i tre ulike scenarier. Tapene diskonteres tilbake til rapporteringstidspunktet og summeres. Endelig beregnes en vektet sum av beregningen fra det enkelte scenario.

Sikkerhetsdekning, tilfriskningssannsynlighet og gjenvinning usikret del er de viktigste elementene i beregning av tap gitt mislighold. Eksponering er basert på avtalt nedbetalingsplan og observerte nivåer på faktisk nedbetalinger og innfrielser.

Bankens datavarehus inneholder historikk for observert mislighold og tap. Historikken vil danne grunnlag for å lage gode estimater på fremtidige verdier for misligholdssannsynlighet og tap gitt mislighold. I en overgangsperiode vil enkelte parameter estimeres basert på skjønn.

Vekting av og fremtidige verdier for misligholdssannsynlighet og tap gitt mislighold i det enkelte scenario påvirkes av bankens vurdering av makroøkonomiske størrelser som for eksempel prognostisert arbeidsledighet, vekst i brutto nasjonalprodukt, renter, boligpriser mv.

Overgangseffekter ved implementering av IFRS 9

Tapsavsetning etter IFRS 9 er beregnet til kr 39 mill. Dette er marginalt lavere enn tapsavsetninger inkludert garantiavsetning avsatt etter IAS 39. På grunn av den minimale endringen gir innføring av IFRS 9 således ingen konsekvens for kapitaldekningen.

Note 2 Segmentrapportering

(MNOK)

Konsernets virksomhetsområder er inndelt i 3 driftssegmenter for bankdrift: Personmarked, Bedriftsmarked og Kapitalmarked. I tillegg blir datterselskapet Fana Sparebank Eiendom AS rapportert som eget driftssegment. Ufordelt er inntekter og kostnader, samt strategiske investeringer som ikke direkte kan henføres til segmentene.

Fana Sparebank Boligkreditt AS blir internt rapportert som del av bankdriften, hovedsakelig på segmentene Privatmarked og Kapitalmarked.

Segmentinndelingen gjenspeiler måten banken er organisert på, og baserer seg på bankens interne rapporteringssystemer til øverste beslutningstaker (administrerende direktør).

Konserninterne transaksjoner, investeringer og mellomværende elimineres.

31.12.2017

Resultat	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital marked	Eiendoms- megling	Ufordelt	Elimine- ring	Sum
Netto renteinntekter	213,1	128,3	-0,9	0,0	-1,2	0,0	339,4
Driftsinntekter	41,6	9,5	24,3	41,7	25,6	-4,7	138,1
Driftskostnader	123,6	43,0	11,5	40,2	0,0	-2,4	215,8
Tap	1,7	6,1	0,0	0,0	0,0	0,0	7,8
Resultat før skatt	129,5	88,7	11,9	1,6	24,5	-2,3	253,9

Balanse	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital marked	Eiendoms- megling	Ufordelt	Elimine- ring	Sum
Netto utlån	15.472,6	5.223,5	0,0	0,0	0,0	-2,6	20.693,5
Andre eiendeler	0,0	0,0	2.500,0	17,3	825,3	-7,1	3.335,4
Innskudd fra og gjeld til kunder	7.805,6	2.391,4	566,3	0,0	0,0	-1,4	10.761,9
Annen gjeld og egenkapital	7.667,0	2.832,1	1.933,7	17,3	825,3	-8,4	13.267,0

31.12.2016

Resultat	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital marked	Eiendoms- megling	Ufordelt	Elimine- ring	Sum
Netto rente og kredittprov.	198,2	115,1	-0,5	0,0	7,4	0,0	320,2
Driftsinntekter	38,5	9,4	17,1	45,6	35,7	-13,2	133,1
Driftskostnader	109,2	34,1	7,5	42,5	0,0	-2,3	191,0
Tap	5,3	4,7	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0
Resultat før skatt	122,3	85,6	9,0	3,1	42,8	-10,9	252,2

Balanse	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital marked	Eiendoms- megling	Ufordelt	Elimine- ring	Sum
Netto utlån	13.699,1	4.910,5	0,0	0,0	0,0	-1,6	18.608,0
Andre eiendeler	0,0	0,0	3.006,9	18,4	364,1	-7,6	3.381,9
Innskudd fra og gjeld til kunder	7.451,7	2.597,6	509,2	0,0	0,0	-1,9	10.556,6
Annen gjeld og egenkapital	6.247,3	2.312,9	2.497,8	18,4	364,1	-7,3	11.433,2

Note 3 Nedskrivninger på utlån og garantier (MNOK)

Tap på utlån og garantier	MORBANK				KONSERN			
	Året 2017	Året 2016	4. kv. 2017	4. kv. 2016	Året 2017	Året 2016	4. kv. 2017	4. kv. 2016
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-3,5	-0,3	1,6	0,9	-3,5	-0,3	1,6	0,9
Periodens endring i gruppenedskrivninger	4,3	4,2	-0,8	3,4	5,3	4,4	-1,7	2,3
Sum endring i nedskrivninger	0,8	3,9	0,8	4,3	1,8	4,1	-0,1	3,2
Amortiseringseffekter	0,0	0,8	-0,1	0,0	0,0	0,8	-0,1	0,0
Konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	9,5	8,3	-0,4	4,7	9,5	8,3	-0,4	4,7
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	1,4	0,7	1,1	-0,2	1,4	0,7	1,1	-0,2
Sum brutto tap	11,7	13,6	1,5	8,7	12,7	13,9	0,6	7,6
Inngått på tidligere konstaterte tap	-4,9	-3,9	-0,2	-2,0	-4,9	-3,9	-0,2	-2,0
Sum tap på utlån og garantier *	6,8	9,8	1,4	6,8	7,8	10,0	0,4	5,7
* Herav tap på garantier	1,3	0,2	0,2	-0,1	1,3	0,2	0,2	-0,1

Utvikling nedskrivninger

	MORBANK				KONSERN			
	Året 2017	Året 2016	4. kv. 2017	4. kv. 2016	Året 2017	Året 2016	4. kv. 2017	4. kv. 2016
Individuelle nedskrivninger 01.01	29,9	30,3	0,0	0,0	29,9	30,3	0,0	0,0
Periodens nye nedskrivninger	6,4	7,2	3,8	1,9	6,4	7,2	3,8	1,9
Reduksjon i nedskrivninger	-3,4	-4,5	-1,9	0,0	-3,4	-4,5	-1,9	0,0
Tilbakeføring ved konstatering	-6,5	-2,7	0,0	-1,1	-6,5	-2,7	0,0	-1,1
Amortiseringseffekter	0,7	-0,3	0,5	0,1	0,7	-0,3	0,5	0,1
Individuelle nedskrivninger 1)	27,1	29,9	-1,8	0,9	27,1	29,9	2,3	0,9
Gruppenedskrivninger 01.01	30,7	26,5	0,0	0,0	34,7	30,2	0,0	0,0
Nye nedskrivninger på grupper av utlån	4,3	4,2	4,5	3,4	5,3	4,4	-1,7	2,3
Gruppenedskrivninger 2)	35,0	30,7	4,5	3,4	39,9	34,7	-1,7	2,3
1) Herav avsetning garantier	0,7	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0
2) Herav avsetning garantier	0,8	0,5	0,2	-0,1	0,8	0,5	0,2	-0,1
<i>Individuelle nedskrivninger i % av brutto utlån</i>	0,20 %	0,25 %			0,13 %	0,16 %		
<i>Gruppenedskrivninger i % av brutto utlån</i>	0,26 %	0,25 %			0,19 %	0,19 %		

Note 4 Misligholdte/tapsutsatte lån og garantier (MNOK)

	MORBANK		KONSERN	
	Året 2017	Året 2016	Året 2017	Året 2016
Brutto misligholdte engasjement 31-90 dager	52,6	32,5	57,1	37,6
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	37,3	41,4	38,0	43,0
Sum brutto misligholdte engasjement	90,0	73,9	95,0	80,6
- nedskrivninger på individuelle utlån	15,4	20,5	15,4	20,5
Netto misligholdte engasjement	74,6	53,4	79,6	60,1
<i>Brutto mislighold i % av brutto utlån</i>	0,7 %	0,6 %	0,5 %	0,4 %
<i>Avsetningsgrad</i>	17,1 %	27,8 %	16,2 %	25,5 %
Brutto tapsutsatte engasjement	79,6	66,6	79,6	66,6
- nedskrivninger på individuelle utlån	11,7	9,4	11,7	9,4
Netto tapsutsatte engasjement	67,9	57,2	67,9	57,2
<i>Brutto tapsuts. engasjement i % av brutto utlån</i>	0,6 %	0,6 %	0,4 %	0,4 %
<i>Avsetningsgrad</i>	14,7 %	14,1 %	14,7 %	14,1 %

Note 5 Utlån fordelt på sektor og næring

(MNOK)

Næringssektor	MORBANK		KONSERN	
	Året 2017	Året 2016	Året 2017	Året 2016
Primærnæringer, jordbruk, skogbruk m.m.	5	7	11	12
Industri & Bergverk	61	80	73	94
Kraft, vannforsyning, bygg og anlegg	238	219	268	255
Varehandel, hotell og restaurantvirks.	96	103	112	113
Transport	25	29	55	49
Omsetning og drift av fast eiendom	3.829	3.769	3.895	3.771
Utvikling byggeprosjekter	441	332	441	332
Tjenesteytende næringer ellers	615	509	692	576
Lønnstager m.m.	8.164	6.971	15.179	13.430
Sum utlån kunder nom. verdier	13.475	12.019	20.726	18.633
Utlån kredittinstusjoner	867	866	381	282

*) Før verdiendring på lån til virkelig verdi, påløpte renter og amortiseringer

Note 6 Finansielle derivater eiendeler

(MNOK)

	MORBANK		KONSERN	
	Året 2017	Året 2016	Året 2017	Året 2016
Merverdi derivater knyttet til funding	10,1	13,9	10,1	13,9
Andre finansielle derivater(Eksportfinans)	0,3	0,6	0,3	0,6
Sum finansielle derivater	10,4	14,5	10,4	14,5

Note 7 Finansielle derivater gjeld

(MNOK)

	MORBANK		KONSERN	
	Året 2017	Året 2016	Året 2017	Året 2016
Mindreverdi derivater knyttet til utlån	11,5	15,6	11,5	15,6
Mindreverdi derivater knyttet til verdipapirer	18,7	10,0	18,7	10,0
Sum finansielle derivater	30,3	25,6	30,3	25,6

Note 8 Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter

(MNOK)

	MORBANK				KONSERN			
	Året 2017	Året 2016	4. kv. 2017	4. kv. 2016	Året 2017	Året 2016	4. kv. 2017	4. kv. 2016
Netto gevinst/tap rentebærende verdipapirer	10,2	14,8	-1,0	-2,0	10,2	15,2	-1,0	-2,1
Netto gevinst/tap aksjer virkelig verdi	3,5	2,6	0,2	2,9	3,5	2,6	0,2	2,9
Netto gev./tap aksjer tilgj. for salg	10,0	10,5	0,0	0,0	10,0	3,9	0,0	0,0
Netto gev./tap obligasjonsfond	6,1	1,1	0,0	1,9	6,1	1,1	0,0	1,9
Netto gevinst/tap valuta	1,3	1,3	-0,4	0,4	1,3	1,3	-0,4	0,4
Netto gevinst/tap på finansielle derivater	1,3	10,7	1,1	7,8	1,3	10,7	1,1	7,8
Netto verdiendring utlån	-1,7	-14,4	0,4	-9,3	-1,7	-14,4	0,4	-9,3
Netto verdiendring funding	6,0	2,4	1,8	1,6	3,5	0,6	1,1	1,3
Netto verdiendring innskudd	-0,4	0,1	-0,4	0,1	-0,4	0,1	-0,4	0,1
Netto gevinst/tap finansielle instrumenter	36,4	29,2	1,7	3,4	33,9	21,2	1,0	3,0

Note 9 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

(MNOK)

	MORBANK		KONSERN	
	Året 2017	Året 2016	Året 2017	Året 2016
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	3.766,5	2.882,8	6.338,4	8.779,8
Egenbeholdning sert. og obl.	0,0	-73,0	0,0	-318,0
Sum sertifikater og obligasjoner til amort. kost	3.766,5	2.809,8	6.338,4	8.461,8
Obligasjoner til virkelig verdi	384,8	309,5	0,0	309,5
Egenbeholdning obligasjoner til virkelig verdi	0,0	0,0	0,0	0,0
Verdiregulering	0,1	6,9	0,0	6,9
Sum obligasjoner vurdert til virkelig verdi	384,8	316,4	0,0	316,4
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4.151,3	3.126,3	6.338,4	8.778,2

Morbank		Emitert	Forfalt/ innløst	Endring egen- beholdning	Øvrige endringer	31.12.2016
Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	31.12.2017					
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	3.766,5	1.450,0	-568,0	73,0	1,6	2.809,8
Obligasjoner til virkelig verdi	384,8	200,0	-122,0	0,0	-2,7	309,5
Verdiregulering	0,1	0,0	0,0	0,0	-6,8	6,9
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4.151,3	1.650,0	-690,0	73,0	-7,95	3.126,3

Konsern		Emitert	Forfalt/ innløst	Endring egen- beholdning	Øvrige endringer	31.12.2016
Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	31.12.2017					
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	10.104,8	2.965,0	-1.646,0	318,0	6,0	8.461,8
Obligasjoner til virkelig verdi	384,8	200,0	-122,0	0,0	-2,7	309,5
Verdiregulering	0,1	0,0	0,0	0,0	-6,8	6,9
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	10.489,7	3.165,0	-1.768,0	318,0	-3,6	8.778,2

Endring ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner		Emitert	Forfalt/ innløst	Endring egen- beholdning	Øvrige endringer	31.12.2016
Endring ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner	31.12.2017					
Ansvarlig lånekapital til amortisert kost	299,7	100,0	0,0	0,0	-0,1	199,7
Fondsobligasjoner til amortisert kost	200,0	0,0	0,0	0,0	0,2	199,9
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	499,7	100,0	0,0	0,0	0,1	399,6

Note 10 Transaksjoner med nærstående parter

Transaksjoner med nærstående parter foretas i samsvar med vanlige forretningsmessige vilkår og prinsipper.

Fana Sparebank eier 100% i Fana Sparebank Boligkreditt AS.

Fana Sparebank har mottatt 18,9 MNOK i provisjonsinntekt fra Fana Sparebank Boligkreditt AS for drift av selskapet i år. Fana Sparebank Boligkreditt AS har 7,3 MRD i brutto utlån, hvorav 6,3 MRD er finansiert ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. Pr. 4. kvartal står banken som eier av obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av Fana Sparebank Boligkreditt AS med 0 MNOK.

Det er etablert en årlig rullerende rammekredittavtale mellom Fana Sparebank Boligkreditt AS og Fana Sparebank på 800 MNOK. Avtalen skal sikre finansiering til Fana Sparebank Boligkreditt AS ved ervervelse av boliglån og oppgjør ved forfall av OMF'er. Pr. årsskiftet er rammekreditten opptrukket med 487 MNOK.

I tillegg har Fana Sparebank Eiendom en trekkfasilitet på 8,0 MNOK. Pr 31.12.2017 var det benyttet 2,6 MNOK. Ved bruk betales en pris på markedsmessige vilkår.

Fana Sparebank Boligkreditt AS har i tillegg til nevnte trekkfasilitet på 800 MNOK, 3 stk. RCF avtaler (revolving credit facility) mot Fana Sparebank:

- o Avtale knyttet til overpantsettelse. Rammen kan benyttes til kjøp av ny sikkerhetsmasse i form av utlån eller andre instrument som kvalifiserer som likviditetsreserve. Rammen pr. 31.12.2017 utgjør 950 MNOK og er avhengig av den til hver tid utstedte OMF-portefølje i selskapet.
- o Avtale knyttet til finansiering av opptrekk av til enhver tid ubrukte flexilånsrammer. Rammen pr. 31.12.2017 er 657 MNOK.
- o Avtale som skal sikre OMF eiere oppgjør for renter og avdrag de neste 12 måneder, dersom boligkredittselskapet ikke er i stand til å gjøre opp for seg. Rammen for avtalen pr. 31.12.2017 er 560 MNOK.

Datterselskap er konsolidert i bankens konsernregnskap.

Note 11 Klassifikasjon av finansielle instrumenter i balansen
 (MNOK)

Pr 31.12.2017

	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet		Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg	Totalt
	Trading	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi			
Morbank					
Kontanter og fordring på sentralbanken			75,3		75,3
Utlån til kredittinstitusjoner			867,2		867,2
Utlån til kunder		752,4	12.697,4		13.449,9
Finansielle derivater	10,4				10,4
Rentebærende verdipapir		2.267,3			2.267,3
Aksjer og egenkapitalbevis	21,9	8,0		341,0	370,8
Sum finansielle eiendeler	32,3	3.027,7	13.640,0	341,0	17.040,9
Gjeld til kredittinstitusjoner			38,3		38,3
Innskudd fra kunder		516,8	10.246,5		10.763,3
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		384,8	3.766,5		4.151,3
Finansielle derivater	30,3				30,3
Ansvarlig lånekapital			499,7		499,7
Sum finansiell gjeld	30,3	901,6	14.551,0	0,0	15.482,9

	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet		Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg	Totalt
	Trading	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi			
Konsern					
Kontanter og fordring på sentralbanken			75,3		75,3
Utlån til kredittinstitusjoner			380,6		380,6
Utlån til kunder		752,4	19.941,0		20.693,5
Finansielle derivater	10,4				10,4
Rentebærende verdipapir		2.357,5			2.357,5
Aksjer og egenkapitalbevis	21,9	8,0		341,0	370,8
Sum finansielle eiendeler	32,3	3.118,0	20.396,9	341,0	23.888,2
Gjeld til kredittinstitusjoner			18,4		18,4
Innskudd fra kunder		516,8	10.245,1		10.761,9
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		384,8	10.104,8		10.489,7
Finansielle derivater	30,3				30,3
Ansvarlig lånekapital			499,7		499,7
Sum finansiell gjeld	30,3	901,6	20.868,0	0,0	21.799,9

Note 12 Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost

(MNOK)

	31.12.2017		31.12.2016	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Morbank				
Kontanter og fordringer på sentralbanken	75,3	75,3	71,7	71,7
Utlån til kredittinstitusjoner	867,2	867,2	865,8	865,8
Utlån til kunder	12.697,4	12.697,4	11.074,9	11.074,9
Sum finansielle eiendeler	13.640,0	13.640,0	12.012,3	12.012,3
Gjeld til kredittinstitusjoner	38,3	38,3	241,6	241,6
Innskudd fra kunder	10.246,5	10.246,5	10.285,3	10.285,3
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3.766,5	3.783,8	2.809,8	2.816,7
Ansvarlig lånekapital og fondsobl.	499,7	503,6	399,6	397,0
Sum finansiell gjeld	14.551,0	14.572,2	13.736,3	122,0
Konsern				
Kontanter og fordringer på sentralbanken	75,3	75,3	71,7	71,7
Utlån til kredittinstitusjoner	380,6	380,6	281,6	281,6
Utlån til kunder	19.941,0	19.941,0	17.687,1	17.687,1
Sum finansielle eiendeler	20.396,9	20.396,9	18.040,4	18.040,4
Gjeld til kredittinstitusjoner	018,4	018,4	226,2	226,2
Innskudd fra kunder	10.245,1	10.245,1	10.283,4	10.283,4
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	10.104,8	-10.160,3	8.461,8	8.470,3
Ansvarlig lånekapital	499,7	503,6	399,6	397,0
Sum finansiell gjeld	20.868,0	606,8	19.371,0	19.376,9

Tabellen nedenfor analyserer finansielle instrumenter balanseført til amortisert kost etter verdsettelsesmetode.

De forskjellige nivåene blir definert som følger:

Nivå 1. Virkelig verdi måles ved bruk av kvoterte priser fra aktive markeder for identiske finansielle instrumenter.

I denne kategorien inngår børsnoterte aksjer og fondsandeler, samt sertifikater og obligasjoner som omsettes i aktive markeder.

Nivå 2. Virkelig verdi måles med bruk av andre observerbare markedsdata enn det som benyttes på nivå 1, enten direkte priser eller indirekte utledet av priser som er observerbare i markedet.

I denne kategorien inngår sertifikater og obligasjoner som ikke omsettes i et aktivt marked, derivater, innskudd og verdipapirgjeld.

Nivå 3. Virkelig verdi måles med bruk av input som ikke baseres på observerbare markedsdata (ikke observerbar input.)

I kategorien inngår utlån til kunder og aksjer som ikke omsettes i et aktivt marked.

Det har ikke vært overføringer av finansielle instrumenter fra et nivå til et annet i perioden.

Verdsettelseshierarki for finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Morbank				
Finansielle eiendeler				
Kontanter og fordringer på sentralbanken	0,0	75,3	0,0	75,3
Utlån til kredittinstitusjoner	0,0	867,2	0,0	867,2
Utlån til kunder	0,0	0,0	12.697,4	12.697,4
Sum	0,0	942,6	12.697,4	13.640,0
Finansielle forpliktelser				
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	38,3	0,0	38,3
Innskudd	0,0	10.246,5	0,0	10.246,5
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	0,0	3.783,8	0,0	3.783,8
Ansvarlig lånekapital	0,0	503,6	0,0	503,6
Sum	0,0	14.572,2	0,0	14.572,2
Konsern				
Finansielle eiendeler				
Kontanter	0,0	75,3	0,0	75,3
Utlån til kredittinstitusjoner	0,0	380,6	0,0	380,6
Utlån til kunder	0,0	0,0	19.941,0	19.941,0
Sum	0,0	455,9	19.941,0	20.396,9
Finansielle forpliktelser				
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	18,4	0,0	18,4
Innskudd	0,0	10.245,1	0,0	10.245,1
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	0,0	-10.160,3	0,0	-10.160,3
Ansvarlig lånekapital	0,0	503,6	0,0	503,6
Sum	0,0	606,8	0,0	606,8

Note 13 Verdsettelseshierarki for finansielle instrumenter til virkelig verdi (MNOK)

Tabellen nedenfor analyserer finansielle instrumenter balanseført til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode.

Pr 31.12.17

Morbank	<i>Nivå 1 *</i>	<i>Nivå 2</i>	<i>Nivå 3</i>	<i>Sum</i>
Finansielle eiendeler				
Utlån til kunder	0,0	0,0	752,4	752,4
Rentebærende verdipapirer	267,1	2.000,2	0,0	2.267,3
Finansielle derivater	0,0	10,4	0,0	10,4
Aksjer	29,8	0,0	341,0	370,8
Sum	296,9	2.010,6	1.093,4	3.400,9

Finansielle forpliktelser

Innskudd	0,0	516,8	0,0	516,8
Verdipapirgjeld	0,0	384,8	0,0	384,8
Finansielle derivater	0,0	30,3	0,0	30,3
Sum	0,0	931,9	0,0	931,9

Konsern

	<i>Nivå 1</i>	<i>Nivå 2</i>	<i>Nivå 3</i>	<i>Sum</i>
Finansielle eiendeler				
Utlån til kunder	0,0	0,0	752,4	752,4
Rentebærende verdipapirer	292,0	2.065,5	0,0	2.357,5
Finansielle derivater	0,0	10,4	0,0	10,4
Aksjer	29,8	0,0	341,0	370,8
Sum	321,9	2.075,9	1.093,4	3.491,2

Finansielle forpliktelser

Innskudd	0,0	516,8	0,0	516,8
Verdipapirgjeld	0,0	384,8	0,0	384,8
Finansielle derivater	0,0	30,3	0,0	30,3
Sum	0,0	931,9	0,0	931,9

Finansielle instrumenter verdsatt til virkelig verdi for nivå 3.

	Utlån til kunder	Aksjer
Morbank og konsern		
Balanseført verdi per 31.12.15	987,2	317,3
Tilgang	185,1	22,5
Avgang/forfalt	-238,0	-11,4
Netto gevinst/tap	2,1	0,0
Overført til/fra nivå 1 eller 2	0,0	0,0
Verdiendring	-15,4	28,4
Balanseført verdi per 31.12.16	920,9	356,8
Tilgang	127,0	15,3
Avgang/forfalt	-293,9	-64,7
Netto gevinst/tap	0,9	10,0
Overført til/fra nivå 1 eller 2	0,0	0,0
Verdiendring	-2,6	23,7
Balanseført verdi per 31.12.17	752,4	341,0

* se note 12 for definisjon av nivåene

Note 14 Kapitaldekning

(MNOK)

	MORBANK		KONSERN	
	31.12.17	31.12.16	31.12.17	31.12.16
Sparebankens fond	1.651,6	1.522,2	1.651,6	1.526,2
Gavefond	35,6	9,6	35,6	9,6
Fond for urealiserte gevinster	151,6	127,9	151,6	127,9
Annen egenkapital			266,4	224,6
Sum egenkapital som inngår i kjernekapital	1.838,9	1.659,6	2.105,2	1.888,3
Fradrag i ren kjernekapital				
Verdijustering for krav om forsvarlig verdifasts.	-4,6	-4,6	-4,8	-4,7
Immatrielle eiendeler/utsatt skattefordel	-5,3	-7,7	-6,1	-8,1
Goodwill inkl. i verdsettelse vesentlige eierandeler	-72,5		-72,5	
Finansfradrag - uvesentlige eierandeler	0,0	-7,9	0,0	-3,1
Finansfradrag - vesentlige eierandeler	-60,1	-133,4	-33,5	-110,1
Sum fradrag i ren kjernekapital	-142,5	-153,6	-116,9	-126,1
Sum ren kjernekapital	1.696,4	1.506,1	1.988,3	1.762,3
Kjernekapital				
Fondsobligasjoner	199,7	199,6	199,7	199,6
Finansfradrag - uvesentlige eierandeler	0,0	-17,8	0,0	-7,1
Sum	199,7	181,8	199,7	192,4
Sum kjernekapital	1.896,1	1.687,8	2.188,1	1.954,7
Tilleggskapital				
Ansvarlig lånekapital	299,4	199,7	299,4	199,7
- Finansfradrag - uvesentlige eierandeler	0,0	-12,5	0,0	-5,0
Sum tilleggskapital	299,4	187,2	299,4	194,7
Sum ansvarlig kapital	2.195,5	1.875,0	2.487,5	2.149,4
Risikovektet volum	10.340,8	9.623,7	12.797,5	11.944,0
Samlet krav til ansvarlig kapital	1.602,8	1.443,6	2.303,6	1.791,6
Kapitaldekning	21,23 %	19,48 %	19,44 %	18,00 %
Kjernekapitaldekning	18,34 %	17,54 %	17,10 %	16,37 %
Ren kjernekapital	16,40 %	15,65 %	15,54 %	14,75 %

Rapportering for foretak i samarbeidende gruppe:*)

Kapitaldekning	19,07 %
Kjernekapitaldekning	16,73 %
Ren kjernekapital	15,15 %

*) Inkluderer 11,15 % eierandel i Brage Finans AS

Spesifikasjon av samlet kapitalkrav

	31.12.17	31.12.16	31.12.17	31.12.16
Standardmetoden				
Lokale og regionale myndigheter	5,7	4,9	5,7	4,9
Institusjoner	27,2	25,5	6,7	7,0
Foretak	37,3	57,1	37,0	56,8
Massemarkedssegment	3,5	2,3	3,5	2,3
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	600,5	531,6	813,2	728,5
Forfalte engasjementer	9,1	8,0	9,2	8,1
Obligasjoner med fortrinnsrett	8,7	9,2	9,3	9,7
Andeler i verdipapirfond	5,2	13,3	5,2	13,3
Egenkapitalposisjoner	75,6	67,3	60,1	53,0
Øvrige engasjement	10,4	9,5	11,6	10,8
Samlet kapitalkrav for kreditt-, motparts- og forringelsesrisiko: (Standardmetoden)	783,3	728,7	961,4	894,4
Samlet kapitalkrav for operasjonell risiko (Basismetode)	43,3	40,4	61,7	60,4
CVA tillegg	0,7	0,8	0,7	0,8
Sum minstekrav til ansvarlig kapital *)	827,3	769,9	1.023,8	955,5
Bufferkrav:				
Bevaringsbuffer (2,5 %)	258,5	240,6	319,9	298,6
Motsyklisk buffer (2,0 % fra 31.12.17)	206,8	144,4	256,0	179,2
Systemrisikobuffer (3 % fra 1.7.2014)	310,2	288,7	383,9	358,3
Bufferkrav i ren kjernekapital	775,6	673,7	959,8	836,1
Pilar 2 krav fastsatt av Finanstilsynet (2,5 % fra 30.6.2017)			319,9	
Samlet bufferkrav i ren kjernekapital			1.279,8	
Samlet krav til ansvarlig kapital	1.602,8	1.443,6	2.303,6	1.791,6

Kapitaldekningen er basert på at banken fører regnskapet etter IFRS og rapporterer kapitaldekningen etter standardmetoden 1. 7. 2014 trådte nytt regelverk i kraft. CRD IV / Basel III erstattet Basel II. Etter overgangsregler vil full implementering være gjeldende fra 1. januar 2019.

#Nærderduer

FanaSparebank

fanasporebank.no

Østre Nesttunvei 1, 5221 Nesttun

Telefon: 03411

E-post: post@fanasporebank.no

Org.nr. 937 896 859